

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

на Постоянната комисия по стопански науки и управление
за резултатите от извършената проверка по процедура по последваща институционална
акредитация в Американски университет в България, гр. Благоевград

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за последваща институционална акредитация в Американски университет в България, гр. Благоевград.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (28.04.2022 г.) критерии за последваща институционална акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) и част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	20.10.2022 г./ Протокол № 23
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	13.04.2023 г./ Протокол № 8
3.	Извършено посещение на ЕГ	8 -12 октомври
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	07.02.2024 г./ Протокол №5
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	21.02.2024 г. /Протокол №7
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отг. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Състав на експертната група:

1. доц. д-р Мария Димитрова Великова, Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” – ръководител ЕГ
2. проф. д.ик.н. Виржиния Иванова Желязкова, Висше училище по застраховане и финанси, София - член на ЕГ
3. проф. д-р Еленита Кирилова Великова - Университет за национално и световно стопанство, София - член на ЕГ
4. проф. Любомир Кекеновски - Университет Свети Кирил и Методий, Скопие - член на ЕГ
5. доц. д-р Десислава Георгиева Стоилова - Югозападен университет, Благоевград - член на ЕГ
6. доц. д-р Десислава Бориславова Серафимова - Икономически университет, Варна член на ЕГ
7. Мирела Христова Грозданова - студент, Международно висше бизнес училище, Ботевград - член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПКЧНУ: проф. д-р Веселин Минчев Минчев

АУБ е получил институционална акредитация на 07 септември 2017 г. (решение на АС на НАОА, Протокол № 20/ 07.09.2017 г.) с оценка 9,09 (девет цяло и нула девет стотни) с капацитет общо 2000 студенти и срок на валидност на акредитацията 6 години.

АУБ е акредитиран и извършва обучение по следните професионални направления (ПН): 2.2 “История и археология” с капацитет от 30 студенти; 3.3 “Политически науки” с капацитет от 370 студенти; 3.5 “Обществени комуникации и информационни науки” с капацитет от 100 студенти; 3.7 „Администрация и управление“ с капацитет от 600 студенти; 3.8 „Икономика“ с капацитет от 200 студенти; 4.5 “Математика” с капацитет от 60 студенти; 4.6 “Информатика и компютърни науки” с капацитет от 200 студенти. Обучението се осъществява само в редовна форма, в ОКС “бакалавър” за всички ПН и ОКС “магистър” в ПН “Администрация и управление”.

Таблица 1. Състояние на АУБ, гр. Благоевград

Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии във ВУ							
Вид на процедурата/Професионално направление/специалност от регулираните професии	Дадена акредитация на**/Срок на валидност на акредитацията	Последна оценка	Капацитет	Брой студенти/обучавани по ОКС и ОНС в последната приключила академична година - (2022-2023) според Националния регистър на НАЦИД			
				бакалавър	магистър	доктор	общо
Институционална акредитация	07.09.2023	9,09	2000	1096	58	-	1154
ПН 2.2 История и археология	27.01.2022	9,00	30	4	-	-	4
ПН 3.3 Политически науки	12.05.2022**	9,21	370	60	-	-	60
ПН 3.5 Обществени комуникации и информационни науки	29.11.2023	9,15	100	99	-	-	99
ПН 3.7. Администрация и управление	16.06.2021**	9,45	600	187	58	-	245
ПН 3.8 Икономика	18.09.2025	9,32	200	42	-	-	42
ПН 4.5 Математика	20.01.2026	9,38	60	6	-	-	6
ПН 4.6 Информатика и компютърни науки	13.07.2026	9,19	200	93	-	-	93
Бр. студенти, неразмпределени по ПН*				605	-	-	605

*В АУБ приемът не се осъществява по специалности (ПН). Студентите декларират (избират) специалност на по-късен етап (след първата година на обучение и не по-късно от края на петия семестър), поради което е наличен брой студенти, неразмпределени по ПН

** Срокът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО

АУБ е представил изискуемите документи, от които е видно, че притежава собственост и/или има сключени дългосрочни договори за ползване върху недвижимите имоти, предназначени за обучението.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ

При последната институционална акредитация НАОА е направила следните четири препоръки:

Препоръки	Решения на САНК*	Констатации на ПКЧНУ
Препоръка №1 Да се разработи и приеме Етичен кодекс за цялата академична общност в университета и създаде	Препоръката е изпълнена частично АУБ да изпълни	Препоръката е изпълнена. АУБ е разработил, одобрил, приел и прилага етични правила и процедури от началото на своето съществуване. Те са специфични за всяка относително обособена група от университетската общност – преподаватели, студенти и

<p>единна комисия по етика. Срок: месец март 2018 г.</p>	<p>препоръката №1 до следващата акредитация</p>	<p>служители. В обособени раздели на вътрешния правилник на ВУ са конкретизирани етични правила и процедури за всяка от тях. С оглед изпълнение на препоръката съществуващите индивидуални политики и процедури, свързани с академичната етика, са обединени в един документ - Етичен кодекс на АУБ, който е утвърден от колективни органи на ВУ. Последният преглед е през м. ноември 2021 г. от Общото събрание на преподавателите. Наличен е подпис на Ректор и печат на ВУ. Документът обобщава политиките на ВУ за етичното поведение и интегритет. Очертани са основните права и задължения на студентите, преподавателите и служителите в АУБ, които регулират формалните служебни/академични отношения между тях. Основните етични теми, които се третират в документа са равнопоставеност (недискриминация), равни възможности за наемане на работа, академична свобода, академичен интегритет, права и отговорности на преподавателите, права и задължения на студентите, конфликт на интереси, протестиране на роднини и др. От учебната 2021/2022 г. в АУБ функционира единна Етична комисия, която се състои от представители на академичния състав (14), студенти (5), администрация (5). Етичната комисия е конструирана със специализирани подкомисии за разрешаване на етични казуси, отнасящи се до студенти, академичен състав и администрация, съгласно вътрешния правилник на АУБ, а именно: Съвет по академична етика на преподавателите (разглежда нарушения на етичния кодекс или други вътрешни политики от страна на преподаватели), Комисия по жалби и условия на труд на преподавателите (разглежда нарушенията на правата или академичните свободи на преподавателите), Съвет по академична етика на студентите (разглежда нарушения на академичната етика от студенти), Съвет по студентско поведение (разглежда нарушения на вътрешния правилник от страна на студентите) и Комисия по етика на социологическите проучвания (извършва превантивен контрол на етичните норми и правните отговорности при провеждане на социологически проучвания). Приложени са подписани от ректора на ВУ утвърден състав на Етичната комисия и Правилник за нейната работа.</p>
<p>Препоръка №2 Да се извърши преглед и актуализация на учебния план на специалността “Бизнес администрация” за ръководни кадри в магистърска степен, като се предвидят часове за самостоятелна работа на студентите, които да осигурят определената в университета обща заетост за присъждане на един кредит. Срок: края на 2017 г.</p>	<p>Препоръката е изпълнена</p>	<p>Препоръката е изпълнена. През 2017 г. са направени преглед и актуализация на Учебния план на специалност „Бизнес администрация за ръководни кадри“, ОКС “магистър. От представения актуализиран учебен план на магистърската програма е видно, че същият включва минимален брой часове за самостоятелна работа на студентите. Часовете за самостоятелна работа на студентите са част от определената в университета обща заетост за присъждането на един кредит, като съотношението между аудиторната заетост и самостоятелната работа на студентите е 1:2.</p>
<p>Препоръка №3 Да се извърши преглед и актуализация на учебните планове на специалностите в бакалавърската степен, като в тях се включи дисциплина, осигуряваща занимания на</p>	<p>Препоръката е изпълнена</p>	<p>Препоръката е изпълнена. С оглед на изпълнение на препоръката, през 2017 г. са направени преглед и актуализация на учебните планове на специалностите в бакалавърската степен, като в тях е включена дисциплина, осигуряваща занимания на студентите по спорт, съгласно изискванията на Закона за физическото възпитание и спорта. Като доказателство са представени учебните планове в ОКС</p>

<p>студентите по спорт, съгласно изискванията на Закона за физическото възпитание и спорта. Срок: края на 2017 г.</p>		<p>“бакалавър”, от които е видно, че е наличен курс по Спорт. Приложен е списък от видове Спорт - 17 броя, от които могат да се възползват студентите. АУБ е осигурил отлични условия за занимания със спорт на студентите от всички специалности. Те включват: Съвременна материална база; Студентски спортни клубове; Административна подкрепа (двама души на щат) за обслужване на спортните съоръжения и поддържане на график за спортуване и спортни събития; Годишни спортни първенства; Облекчени условия за ползване на градски спортни бази; Голямо разнообразие от спортове. Информация за материалната база на АУБ, предназначена за спорт, е публикувана на интернет-страницата на университета: https://www.aubg.edu/students/sports-athletics-facilities.</p>
<p>Препоръка №4 Да се осигури публичност на резултатите от външните одити, свързани с качеството на обучение в университета. Срок: постоянен</p>	<p>Препоръката се изпълнява</p>	<p>Препоръката се изпълнява. АУБ публично оповестява на интернет страницата си резултатите от външните прегледи по качеството в раздела за акредитация на университета: https://www.aubg.edu/accreditation. При проверка на сайта е установено, че са оповестени резултати от институционална акредитация на АУБ в България; резултати от програмна акредитация на АУБ в България; доклади на експертни групи от Американската акредитационна агенция NECHE с констатации и заключения от проведените външни одити; писма от американската акредитационна агенция NECHE, съдържащи резултати от проведени процедури и синтезирани констатации; резултати от анкети с работодатели; резултати от анкета с алумни студенти; външно оценяване на избираеми и факултативни към акредитирани професионални направления курсове по психология; резултати от анкети със завършващи студенти.</p>

На свое заседание от 10.02.2022 г. Акредитационният съвет на НАОА разглежда и утвърждава доклада на ПК по САНК за приключила процедура за следакредитационно наблюдение и контрол на АУБ (https://www.neaa.government.bg/images/Akreditirani_PN/Anotacii_SANK/Anotacia_SANK_IA_AUB-Blagoevgrad.pdf)

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

Q1.1.1 ВУ организира своите дейности в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

Американският университет в България има приети мисия, визия, Стратегически план (2022-2027 г.), приоритети и ценности, които са публично оповестени на сайта на ВУ.

АУБ развива дейността си на основата на ясно изразена йерархична структура от академични цели (резултати от обучението). На най-високо ниво в тази йерархия са институционалните академични цели. При установяването им са взети предвид

Националната квалификационна рамка на Република България, от една страна, и целите на американското либерално висше образование, от друга.

Целите на висшето образование на Съвета на Европа за подготовка за устойчива заетост на пазара на труда, подготовка за живот като активни граждани в демократични общества, личностно развитие, създаване и поддържане чрез преподаване, обучение и научни изследвания са в основата на подхода към обучението, възприет в АУБ.

В този контекст АУБ организира дейностите си като съчетава спазването на законовите и акредитационни изисквания на България и САЩ.

ВУ извършва регулярен анализ на външната среда (с цел идентифициране на обществените потребности) и вътрешната среда (периодичен преглед и оценяване на учебните планове и програми, по които се провежда обучение) и предприема действия за привеждане в съответствие на целите на АУБ с потребностите на студентите и на обществото.

Q1.1.2 Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата¹ на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

В АУБ е приета и се следва политика по качеството, която е в съответствие с националната законодателна рамка в областта на висшето образование, мисията и визията на ВУ, както и с основополагащите изисквания, залегнали в Стандартите и насоките за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование.

Разработването и прилагането на политиката по качеството в АУБ следва организационните принципи на децентрализация и специализация на функциите на звената по качеството, които допринасят за конкретност и обективност на резултатите. Политиката по качеството на АУБ е развита в документа „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав“. Приети са необходимите вътрешни нормативни документи за управление на качеството на образователния процес: Устав на университета, Правилник за вътрешния ред, Академичен каталог, Наръчник на преподавателите, Ръководство за преподавателите, Наръчник за студентите и др. Системата за управление на качеството в АУБ е неделима част от дейностите и вътрешната административна и академична структура на университета.

Целите по качеството отговарят на изискванията за конкретност, измеримост, публичност и отчетност. Поставени са и се изпълняват съгласно мисията, стратегическите приоритети, ценностите и целите на университета. Обхващат всички нива и заинтересовани

---

¹Структурата на АУБ е традиционна за американските ВУ, предоставящи образование в стил „Liberal Arts“. Функциите на структурните единици на АУБ не съвпадат с определенията на ЗВО за факултет (чл. 26), департамент (чл. 26а) или катедра (чл. 26д). В съответствие с чл. 36 на ЗВО, АУБ е организиран в основни звена, наречени „академични направления“. Частична аналогия би могла да се направи между функциите на основното звено „факултет“ и целия университет АУБ, както и между функциите на основното звено „катедра“ и всяко от академичните направления в АУБ („Бизнес администрация“, „Компютърни науки“, „Икономика“, „История и цивилизации“, „Журналистика и масови комуникации“, „Литература и театър“, „Математика и природни науки“, „Съвременни езици и изкуства“, „Философия и психология“ и „Политически науки и европеистика“). Ръководството на академичния процес се осъществява от Ръководители на академичните направления, Декан-преподаватели, Първи зам.-ректор по академичната дейност, Президент, Вицепрезидент финанси и администрация, Вицепрезидент за стратегическо управление и институционална ефективност, и Настоятелство. Настоятелството на АУБ упражнява редовен контрол върху административната и академична дейност и изпълнява повечето от дефинираните в ЗВО функции на АС. Ръководителите на академични направления и Деканът на преподавателите съставляват Съвет на Декана. Всички преподаватели с пълна трудова заетост, Деканът на преподавателите и Директорът на университетската библиотека съставляват Общото събрание на преподавателите (ОСП). Отдел „Студентско обслужване“ се ръководи от Декан-студенти и предоставя цялостна грижа за добруването на студентите. За ефективното функциониране и управление на институцията в АУБ са изградени комисии на три нива: комисии към Настоятелството, комисии към ОСП и университетски комисии. Съставът и функциите на всички еднолични и колективни ръководни органи, както и на комисиите са подробно разписани в представения от АУБ Доклад-самооценка.

страни – институцията като цяло, студенти, академичен състав, академични програми, индивидуални курсове, обслужване на студентите, технологична, информационна и материална база, представяне на служителите и администрацията, работодатели.

NI.1.1 Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството във ВУ.

През периода 2017/2018 уч. г. – 2022/2023 учебни години са проведени общо 22 броя обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството, в които са взели участие общо 38 (32,2 средногодишно) членове на академичния състав и 29 (23,0 средногодишно) членове на административния персонал на ВУ.

Q1.1.3 Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

Структурите по управление на качеството в АУБ са обособени на две нива – стратегическо и оперативно. На стратегическо ниво координацията и контролът на процесите по управление на качеството се осъществява от комисиите към Настоятелството на АУБ, в т.ч. Комисия по образователната политика (анализира и контролира качеството на процеса на обучение и научно-изследователската дейност), Комисия по студентските въпроси (анализира и контролира качеството на студентския живот) и Одитна (ревизионна) комисия (анализира и контролира качеството на административното и финансово управление на университета). Представители на студентите, преподавателите и работодателите са членове на комисиите към Настоятелството. Комисиите към Настоятелството на АУБ провеждат вътрешни одити на стратегическо ниво.

На оперативно ниво е създадена Комисия за координация, оценяване и контрол на функционирането, поддържането и развитието на вътрешната система за качество (Комисия по качеството) в АУБ. Комисията по качеството на АУБ възлага процедури по вътрешни одити на специализираните органи по качеството с осигурено отчитане на становищата на представители на студентите и работодателите. Включването на работодателите в процесите по качеството се опосредства чрез Консултативен работодателски съвет. Освен Комисията по качеството на АУБ, оперативни ръководни органи по качеството са първият зам.-ректор по академичната дейност („провост“) и вицепрезидентът за стратегическо управление и институционална ефективност. Функциите по вътрешни одити се изпълняват чрез специализирани звена: университетски комисии (в т.ч. по академичното представяне на студентите, по акредитацията, по верификация на изпълнението на минималните държавни наукометрични изисквания, по приема на студентите, по финансови прогнози и бюджет, по социологически проучвания, по студентските стипендии, по оценяване на студентските постижения, по обслужване на студентите, по политики и професионално развитие на служителите, по стратегии за набиране и задържане на студентите, по стратегически маркетингови комуникации) и комисии към Общото събрание на преподавателите (т.нар. „преподавателски комисии“, в т.ч. по атестационните политики, по академичната дейност, по академичната програма, по условията на труд на преподавателите).

NI.1.2 Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав

За периода на последваща институционална акредитация са проведени общо 93 проучвания сред студентите, от които 42 проучвания за удовлетвореността на студентите от качеството на обучението, 30 проучвания за качеството на академичния състав и 21 проучвания за реализацията на завършилите студенти и интереса към нови учебни програми. Проведени са 18 проучвания сред работодатели. В рамките на тези проучвания са анкетирани общо 4938 студенти и 226 работодатели.

NI.1.3 Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството/ брой за периода след последната акредитация на ВУ.

За периода на последваща институционална акредитация са проведени общо 18 вътрешни одити за оценка на качеството и функционирането на програмите за обучение в АУБ (3 вътрешни одити средногодишно). В резултат на проведените вътрешни одити са отправени 73 препоръки, които са изпълнени.

Q1.1.4 Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни

С цел подобряване качеството на обучението, в АУБ системно се провеждат анкетни проучвания на мнението на настоящи и завършили студенти и работодатели. Студентските оценки на качеството на преподаването са съществен фактор при вземането на решения при атестацията на преподавателите. Анкетите със студентите, завършващи ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, предоставят необходимата информация за усъвършенстване на всички аспекти на обучението предлагано от АУБ, в т.ч. академична програма, материална база, информационни и технологични ресурси, административни услуги и др. Ежегодно се провеждат анкетни проучвания сред потребителите на кадри относно удовлетвореността им от подготовката на завършилите АУБ студенти. Работодателите отчитат като силни страни на завършилите АУБ уменията за работа в екип, нагласата за учене през целия живот, комуникативните способности, уменията да се учат от грешките си, да приемат конструктивна обратна информация, добрата им практическа подготовка и др.

Резултатите от анкетните проучвания сред студентите и работодателите се обсъждат на Общото събрание на преподавателите (ОСП) и на заседания на Настоятелството на АУБ. През акредитационния период са проведени общо 24 обсъждания от ОСП, като в резултат са взети общо 94 решения за подобряване на качеството на обучението. Обсъждания по теми, свързани с осигуряване на качеството на обучението и академичния състав са проведени на 18 заседания на Настоятелството на АУБ, на които са взети 13 решения.

N1.1.4 Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството/ брой за периода след последната акредитация на ВУ.

Според Доклада-самооценка Американската акредитационна агенция NECHE² изпълнява ролята на основен външен одитор на качеството за АУБ. Оценяването и акредитацията обхващат университета и всичките му академични програми и се осъществяват по подробни и предварително оповестени [стандарты за качество](#). През отчетния период АУБ е бил обект на 4 оценявания от страна на NECHE (0,7 външни одити средногодишно). В одитиращите доклади са отправени общо 9 препоръки, които NECHE приема за изпълнени.

Q1.1.5 Ефективност (разбирана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението

АУБ е изградил система от вътрешни правилници и процедури за оценяване на ефективността и контрол на системата за качество на обучението. Обхванати са всички дейности на ВУ и целият цикъл на обучение на студентите. Правилата за оценяване и контрол на системата за качество на обучението в АУБ се съдържат в документа „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав“.

В Доклада-самооценка са описани индикаторите за оценяване и контрол на

---

² NECHE е една от седемте регионални агенции по акредитация на САЩ, основана като структура към най-старата агенция по акредитация на САЩ – Асоциация на училищата и колежите, Нова Англия (NEASC), водеща началото си от 1885 г. NECHE е призната от Секретаря по образованието в САЩ и от Съвета по акредитация на висшето образование. Със своите над 120 години опит е изградила солиден авторитет и е гарант за качеството на образованието, предлагано в пет американски щата и в редица държави извън САЩ. Освен АУБ, носители на акредитацията на NECHE са над 200 висши училища в САЩ и целия свят. Сред тях са Университет Йейл, Университет Харвард и Масачузетския технологичен институт. Тези висши училища и АУБ биват оценявани съгласно едни и същи акредитационни стандарти.

качеството във всяка от подобластите на дейност на ВУ. Разгледани са контролът и отчетността по действието на системата по качеството („Отчетност и публичност“). Детайлизирани са организационните разпоредби и стандарти, конкретизиращи практиките и процедурите за управление на качеството. В началото на учебната 2021/2022 г. е обособена нова ръководна длъжност – Вицепрезидент за стратегическо управление и институционална ефективност, с което се постига по-пълноценна координация на вътрешните нормативни актове и процедури с изискванията на системата по качеството.

Степента на постигане на поставените цели се проследява чрез текуща самооценка (вътрешни одити) за измерване на съответствието на постиженията и резултатите с мисията на университета и ангажираността на основните звена в институцията с развитието на културата за качеството. Вътрешните одити ежегодно се провеждат на стратегическо и оперативно равнище.

АУБ има постоянен план за провеждане на вътрешни одити по качеството на стратегическо ниво три пъти годишно. Одитите се осъществяват от комисиите към Настоятелство през месеците януари, май и октомври, като е осигурено участието на представители на бизнеса, преподавателите и студентите. На основание на констатациите от одитите, Настоятелството издава препоръки към академичното и административното ръководство на университета и проверява изпълнението им при следващото си заседание.

На оперативно ниво координацията и контролът на дейностите по одитиране на качеството са в правомощията на Първия зам.-ректор по академичната дейност и Комисията по качеството на АУБ. Създадени са необходимите административни и академични структури (университетски комисии, комисии към ОСП, Учебен отдел, Координатор „Институционални проучвания” и Координатор „Завършили студенти“), които оказват съдействие на ръководните органи при изпълнение на функциите по вътрешния контрол на качеството. Извършват се регулярни прегледи на функционирането на програмите за обучение, прегледи на учебните програми на дисциплините, проверки за актуализирането на учебната документация по специалности, прегледи на успеваемостта на студентите, прегледи на активността на академичния състав (преподавателска, научна и административна дейност). Подготвят се и се представят доклади до Настоятелството три пъти годишно. Всички доклади до Настоятелството, протоколите от обсъжданията и взетите решения се публикуват в Книга с материали и протоколи от заседанията на Настоятелството.

Q1.1.6 ВУ гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

В АУБ има приет Етичен кодекс, регламентиращ етичните норми и правила за поведение, както и прилагането на принципите на равнопоставеност, академична и научна етика. Академичната свобода, недискриминацията и академичната етика са принципи от първостепенно значение, залегнали в основните вътрешни нормативни документи на АУБ, като Академичен каталог, Наръчник на преподавателите, Наръчник за студентите и др. В АУБ функционира Етична комисия с няколко специализирани подразделения: Съвет по академична етика на преподавателите (разглежда нарушения на етичния кодекс или други вътрешни политики от страна на преподаватели), Комисия по жалби и условия на труд на преподавателите (разглежда нарушенията на правата или академичните свободи на преподавателите), Съвет по академична етика на студентите (разглежда нарушения на академичната етика от студенти), Съвет по студентско поведение (разглежда нарушения на вътрешния правилник от страна на студентите) и Комисия по етика на социологическите проучвания (извършва превантивен контрол на етичните норми и правните отговорности при провеждане на социологически проучвания).

Във ВУ се следи за защитата на авторското право. Приет е и се прилага Правилник на АУБ за научноизследователската и художествено-творческа дейност (НИХТД),

реализацията на резултатите от нея и защита на интелектуалната собственост, който регулира управлението, подкрепата, планирането, оценяването и разпространението на НИХТД и интелектуалната собственост върху научните продукти. В Правилника за вътрешния ред на АУБ е обособен раздел „Интелектуална собственост“, регламентиращ задължението на академичния и студентския състав да спазват законите за авторско право на САЩ и ЕС и приложимите политики, защитаващи интелектуалната собственост. При предаване на доклади, проекти, дипломни работи и други писмени задания се използва програмен продукт за разпознаване на плагиатство (Turnitin).

№1.1.5 Брой на документирани процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация на ВУ.

През периода на последваща институционална акредитация са налице 43 случая на документирани процедури за изпитни измами на семестриални и държавни изпити. Няма недопуснати до защита дипломни работи поради установено плагиатство от рецензент и/или след проверка със специализиран софтуер.

Изводи на ПКЧНУ по изпълнение на Стандарт 1:

1. АУБ организира своите дейности в съответствие със своята мисия и визия, като отчита обществените потребности и съчетава спазването на законовите и акредитационни изисквания на България и САЩ.
2. АУБ следва политика по качеството, която е в съответствие с националните изисквания в областта на висшето образование, мисията и визията на ВУ. През оценявания период регулярно се организират обучения на преподавателския и административния състав за осигуряване функционирането на СУК.
3. Политиката по качеството на АУБ е развита в документа „Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав“. Приети са необходимите за нормалното функциониране на СУК вътрешно-нормативни документи, определени са органите за управление на качеството и са дефинирани техните функции и отговорности. В органите за управление на качеството се включват представители на студентите и работодателите. Редовно се провеждат вътрешни одити на стратегическо и оперативно равнище, (ежегодно, три пъти в годината) за оценка на качеството и функционирането на програмите за обучение.
4. В АУБ регулярно се обсъждат и се предприемат мерки в резултат на проведени проучвания на студентско мнение и на други заинтересовани страни. През акредитационния период са проведени 4 външни одити от Американската акредитационна агенция NECHE.
5. В АУБ се осъществява регулярен анализ на външната и вътрешната среда с оглед изпълнение, актуализиране, мониторинг и контрол на Стратегическия план (2022-2027 г.) на АУБ. Изградена е система за вътрешен контрол на качеството на обучението.
6. В АУБ има приет Етичен кодекс, с който са гарантирани правата и академичните свободи и се следва политика за защита на интелектуалната собственост. В АУБ функционира Етична комисия, осигуряваща прилагането на Етичния кодекс. Предприемат се действия за предотвратяване и санкциониране на установени изпитни измами и плагиатство, включително и чрез използване специализиран софтуер. През акредитационния период няма недопуснати до защита дипломни работи поради установено плагиатство.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Профил на преподавателския състав

Q5.1.1 ВУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение

Учебната и научноизследователската дейност се осъществява от академичен състав, който заема съответните длъжности: за хабилитирани лица – професор и доцент, за нехабилитирани лица – асистент и главен асистент.

Обучението на студентите се осъществява от международен академичен състав от България (45%), САЩ (17%) или трети държави (38%). Обучението се осъществява от преподаватели, заемащи академични длъжности по трудово правоотношение (за преподавателите от България или трети държави) или по договори, сключени съгласно споразумение между правителството на Република България и правителството на САЩ за икономическа, техническа и друга помощ³, аналогични на основен трудов договор (за американските преподаватели).

В началото на учебната 2023/2024 г. (към 09.10.2023 г.) общата численост на академичния състав на АУБ е 56 преподаватели, като през целия оценяван период са наемани преподаватели само на първи ОТД. Отчита се тенденция на нарастване броя на академичния състав на ОТД – от 49 преподаватели през 2017/18 г. до 56 преподаватели през 2023/24 г. (ръст от 14,3%). Тази тенденция кореспондира с тенденцията на нарастване на общия брой обучавани студенти – в началото на периода те са 1086, а в края му – 1219 (ръст от 12,3%).

Преподавателите са разпределени в 10 академични направления.

N5.1.1 Съотношение преподаватели на ОТД: студенти за професионалните направления/СРП, по които ВУ провежда обучение, като се отчита спецификата на ВУ⁴

Съотношението на преподавателите на ОТД към броя обучавани студенти в АУБ през оценявания период е сравнително постоянно. Броят студенти на един преподавател е както следва: 22,2 през 2017/2018 учебна година, 21,0 през 2018/2019 учебна година, 21,9 през 2019/2020 учебна година, 22,5 през 2020/2021 учебна година, 23,1 през 2021/2022 учебна година, 22,2 през 2022/2023 учебна година и 21,8 през 2023/24 учебна година. Тези съотношения се дължат на посочената по-горе тенденция, че броят обучавани студенти през оценявания период нараства, като нараства и броят на преподавателите.

Q5.1.2 Преподавателският състав на ВУ е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности

ПКСНУ констатира, че АУБ разполага с преподавателски състав с необходимата квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности. Поддържа се високо ниво на хабилитиран преподавателски състав, което осигурява осъществяването на качествен учебен процес в подготовката на студентите.

По научен профил преподавателите на ОТД към началото на учебната 2023/2024 г. най-голям дял заемат преподавателите от ПН 3.8 „Икономика“ (14,3%), следват преподавателите от ПН 3.7 „Администрация и управление“ (12,5%) и ПН 4.5 „Математика“

³ ДВ бр. 14 от 1999 г.

⁴ Показателят преподаватели на ОТД/студенти по ПН не е приложим към АУБ поради следните специфики на дейността на ВУ: наличие на студенти, неразпределени по ПН: 43-53% от обучаваните студенти годишно през оценявания период (50,3% за учебната 2023/2024 г.); наличие на студенти, които се обучават и завършват 2-ра специалност: 55-70% годишно през оценявания период (68% за учебната 2023/2024 г.); структурата на учебните планове, която включва задължителни общоуниверситетски дисциплини - прикл. 9% от общия хорариум, задължителни и задължително-избираеми дисциплини по съответната специалност - прикл. 30%, свободно избираеми дисциплини - прикл. 31% и общообразователни (факултативни) дисциплини от компонента „Liberal Arts“- прикл. 30% .

(12,5%), ПН 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ (10,7%), ПН 2.2 „История и археология“ (8,9%), ПН 3.3. „Политически науки“ (8,9%), ПН 4.6 „Информатика и компютърни науки“ (5,4%).

Общият относителен дял на посочените по-горе преподаватели от седемте акредитирани ПН в АУБ е 73,2%. Останалият академичен състав (общо 26,8%) от преподаватели на ОТД са с квалификация в ПН 2.1. „Филология (16,1%), ПН 3.2. „Психология (7,1%), ПН 2.3 „Философия“ (1,8%), ПН 8.4 „Театрално и филмово изкуство“ (1,8%).

За преобладаваща част от преподавателите с докторска степен има съвпадение между ПН, по което е придобита научната степен и ПН, по което се заема академичната длъжност (95,8%).

№5.1.2 Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности

Към началото на учебната 2023/2024 г. дялът на хабилитираните преподаватели (25) от общия брой преподаватели (56) е 44,6% срещу 36,7% в началото на учебната 2017/2018 г. Тази тенденция е благоприятна и осигурява стабилност в развитието на преподавателския състав, както и възможност за бъдещо израстване на нехабилитираните преподаватели.

В структурно отношение към началото на учебната 2023/2024 г. академичният състав на ОТД се състои от 6 професори (10,7% от общия брой преподаватели), 19 доценти (33,9% от общия брой преподаватели), 25 главни асистенти (44,6% от общия брой преподаватели) и 6 асистенти (10,7% от общия брой преподаватели).

За периода на последваща институционална акредитация се наблюдава тенденция на увеличаване на дела на професорите от 6,1% през учебната 2017/2018 г. на 10,7% през учебната 2023/2023 г., както и увеличаване на дела на доцентите от 30,6% през учебната 2017/2018 г. на 33,9% през учебната 2023/2024 г. Намалява дялът на главните асистенти от 53,1% през учебната 2017/2018 г. на 44,6% през учебната 2023/2024 г. Дялът на асистентите остава сравнително постоянен (10,2% през учебната 2017/2018 г. и 10,7% през учебната 2023/2024 г.).

По отношение на придобитите научни степени към началото на учебната 2023/2024 г. академичният състав на АУБ включва 2 преподаватели с научна степен „доктор на науките“ (3,6% от общия брой на преподавателите), 45 преподаватели с ОНС „доктор“ (80,3% от общия брой на преподавателите) и 9 преподаватели без научна степен (16,1% от общия брой на преподавателите).

Наблюдава се тенденция на увеличаване на дела на преподавателите с НС “доктор на науките” от 2,1% през учебната 2017/2018 г. на 3,6% през учебната 2023/2024 г. Дялът на преподавателите с ОНС “доктор” намалява от 81,6% през учебната 2017/2018 г. на 80,3% през учебната 2023/2024 г. Дялът на преподавателите без научна степен остава сравнително постоянен (16,3% през учебната 2017/2018 г. и 16,1% през учебната 2023/2024 г.).

Средната възраст на преподавателите в АУБ за 2023/2024 учебна година е 52,8 години, като за хабилитираните лица тя е 57,2 години, а на нехабилитираните – 49,3 години.

Средната възраст по академични длъжности към началото на учебната 2023/2024 година е както следва: професори – 57,7 години, доценти – 57,1 години, главни асистенти – 49,7 години, асистенти – 47,7 години.

При анализа на средната възраст на академичния състав през периода 2017/2018 – 2023/2024 учебни години се констатира леко повишаване на средната възраст както на хабилитираните (от 56,9 на 57,2 г.), така и на нехабилитираните преподаватели (от 47,2 на 49,3 г.). Наред с увеличаването на средната възраст при доцентите (от 55,2 на 57,1 години) и на главните асистенти (от 46,8 на 49,7 години) се наблюдава намаляване на средната възраст на асистентите (от 48,8 на 47,7 години) и чувствително намаляване на средната възраст при професорите (от 65,3 на 57,7 години).

Възрастовата структура на академичния състав на АУБ показва, че най-висок е дялът на преподавателите във възрастните групи 51-55 г. (19,6%) и над 65 години (19,6%), следват възрастните групи 46-50 г., 41-50 г. и 56-60 г., които формират съответно 16,07% , 14,29% и 10,71% от академичния състав на АУБ. По-нисък е дялът на преподавателите във възрастните групи 31-35 г. (5,36%), 36-40 г. (7,14%) и 62-65 г. (7,14%). Няма преподаватели на възраст под 30 години. Всички преподаватели със степен „доктор на науките“ (2) са на възраст над 65 г.

N5.1.3 Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД от общия брой на хабилитираните

Регистрираните в НАЦИД хабилитирани преподаватели с наукометрични показатели са 11 (44%) от всички хабилитирани лица в АУБ. Преобладаващата част от нерегистрираните в НАЦИД хабилитирани преподаватели са американски граждани или граждани от трети държави (78,6%).

Q5.1.3 ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности.

В АУБ е разработена и се следва политика за осигуряване на преподавателски състав с необходимата квалификация за обучение на студенти по акредитираните ПН, която съчетава изискванията на българското и на американското законодателство. Процедурните правила за заемане на академични длъжности, следващи качествените и количествените изисквания на ЗРАСРБ, са описани в документ, наречен „Хабилитационна процедура“. Наръчникът на преподавателите е основният документ, регламентиращ професионалното развитие на академичния състав и взаимоотношенията му с АУБ съгласно американското законодателство. Специфична особеност за АУБ е изискването за успешна атестация за повишаване в длъжност, съгласно американското законодателство, преди допускане на вътрешни за АУБ кандидати до конкурс по ЗРАСРБ.

N5.1.4 Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за периода

В рамките на оценявания период е обявен и реализиран един конкурс за академична длъжност „професор“ през учебната 2021/22 г. и един конкурс за академична длъжност „доцент“ през учебната 2017/18 г.

За периода на последваща институционална акредитация в АУБ са привлечени 5 професори, 10 доценти и 14 главни асистенти от други ВУ съгласно разпоредбите на чл. 15 от ЗРАСРБ (за преминаване от една и съща академична длъжност от едно ВУ в друго ВУ).

Q5.1.4 ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в т.ч. за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55 ал. 2 от ЗВО)

В АУБ се разработва план за развитие на академичния състав, като част от Стратегическия план на ВУ, който е регламентиран и в чл. 13 от Стратегията за научноизследователска и художественотворческа дейност на АУБ. Преподавателите разработват индивидуални планове и отчети за професионалното си развитие ежегодно. Създадена е и работи специална Комисия по условията на труд на преподавателите, в която се обсъждат и предлагат конкретни решения във връзка с наемането на работа в университета, трудовите възнаграждения, условията на труд и др.

Политиките по отношение на академичния състав са развити в Правилник на АУБ (напр. условия при установяване на трудови правоотношения, равни възможности за работа и недискриминация, политики относно преподавателския състав и др.), Ръководство за преподавателите (напр. финансови фондове), Наръчник на преподавателите (напр. академична свобода, платен творчески отпуск, система за атестация, етичен кодекс и др.).

В АУБ е осигурено право на творчески отпуск на всеки седем години, като продължителността му може да е половин или една година. Осигурено е пълното му заплащане за половин година.

№5.1.5 Относителен дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период

В оценявания период 27 преподаватели са ползвали творчески отпуск (сабатикъл). През първата половина на периода се отчита висока активност на преподавателите при ползване на творчески отпуск. Най-висок е относителният им дял (18%) през учебната 2019/2020 г., следван от 14% през учебната 2017/2018 г. и 10% през учебната 2020/2021 г. В следващите три години се отчита спад в дела на преподавателите, ползвали творчески отпуск – 0% за учебната 2021/22 г., 3,8% през учебната 2022/23 и 1,8% за учебната 2023/24 г.

Q5.1.5 ВУ има функционираща система за атестиране на академичния състав

Атестирането на преподавателския състав е с регулярен характер, като за целта е създадена формализирана процедура, регламентирана в следните документи: Правилник на АУБ (вкл. раздели за атестация на висшето ръководство и административния персонал), Системата за управление на качеството на обучението и академичния състав, Стратегия за научноизследователската дейност, Наръчник на преподавателите (вкл. раздели за наемане и атестиране на академичния състав), Хабилитационна процедура на АУБ, Годишен академичен каталог (вкл. академични политики).

Обвързването на атестирането на преподавателите с приносите им към качеството и с постигането на целите по качеството на университета се осъществява чрез дефинираните конкретни и измерими критерии за атестация и изисквания към изпълнението на служебните задължения на преподавателите. Съществен елемент от атестацията е студентското мнение за всеки преподавател и всеки курс, изразено в анонимните анкети, провеждани в края на всеки семестър. Критериите за оценяване на преподавателите са конкретизирани за трите области на атестацията: научно-изследователска; образователна и административна.

Атестацията се провежда от екип по атестация на преподавателите, потвърждава се, или се модифицира от първия зам.-ректор по академичната дейност и президента, а в случаите на вътрешно повишаване в академична длъжност се ангажира и настоятелството на университета. Екипът по атестация на преподавателите се избира ежегодно от общото събрание на преподавателите по старшинство измежду преподавателите, които не подлежат на атестиране.

Атестацията на преподавателите на ОТД, ако е успешна, се извършва на втората и петата година след първоначално наемане, а след това – на всеки пет години за хабилитираните и на всеки три години за нехабилитираните преподаватели.

За повишаване в академична длъжност всеки преподавател в университета преминава през атестация по американското законодателство в посочените по-горе три области – преподаване, научно-изследователска дейност и административна дейност. Тази процедура се реализира в рамките на една академична година. При успешното ѝ приключване съответният преподавател може да бъде допуснат до конкурс за академична длъжност по българското законодателство през следващата академична година.

През оценявания период са проведени общо 80 атестационни процедури на преподаватели, като 72 (90%) от тях са преминали успешно, а 8 (10%) са поставени в изпитателен срок за усъвършенстване. Атестираните хабилитирани преподаватели са получили от атестационната комисия 37 оценки „изключително представяне“, 29 много добри, 1 добра, 12 задоволителни и 6 незадоволителни оценки. Нехабилитираните преподаватели съответно – 44 оценки „изключително представяне“, 58 много добри, 0 добри, 20 задоволителни и 2 незадоволителни оценки.

Q5.1.6 Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност

За осъществяване на мисията си АУБ изгражда система от многообразни инструменти и форми за подпомагане и насърчаване професионалното развитие на академичния състав. Изградена е система от стимули, подпомагащи поддържането и развитието на професионалната квалификация и кариера на академичния състав.

Стимулирането на кариерното развитие на преподавателите в АУБ се осъществява чрез финансови фондове за научна и преподавателска дейност. Те включват индивидуален фонд за развитие на преподавателска и изследователска дейност (до \$ 1400 на преподавател годишно) и фондове на конкурентен принцип – чрез проектно финансиране за участие в конференции (до \$800 на преподавател за първа конференция на година и \$400 за втора конференция на година), за изследователска дейност (до \$1000 на преподавател за образователен проект).

Учредена е награда на АУБ „Козмина Танасою“ за отлични постижения в преподавателската дейност в размер на \$1500 добавка към индивидуалния фонд „Развитие на преподавателска и изследователска дейност“ на получателя на наградата, както и награда за високи постижения в научноизследователската дейност в размер на \$1500 добавка към индивидуалния фонд „Развитие на преподавателска и изследователска дейност“ на получателя на наградата. Осигурена е възможност за преподавателите да наемат студенти като сътрудници по техни проекти срещу заплащане от университета.

Като стимули за кариерно развитие се прилагат още възможности за платени творчески отпуски и специализации в чуждестранни висши училища със запазено право за ползване през това време на университетските фондове за научна и преподавателска дейност, допълнителни средства за закупуване на научна литература и абонамент за интернет базирани платформи за достъп до електронни ресурси в различни области на науката и друга финансова помощ.

N5.1.6 Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия

През оценявания период ежегодно преподаватели от АУБ са получавали почетни звания и награди, като най-висок е относителният им дял през учебната 2017/2018 г. (8,2%), следван от 7,7% през учебната 2022/2023 г. и 5,9% през учебната 2021/2022 г.. Общо 16 преподаватели са придобили почетни звания и награди, като 3 от тях са национални и 13 са международни.

Q5.1.7 ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми

В АУБ е разработена и функционира система, определяща задължителната преподавателска натовареност, която е регламентирана в документа „Наръчник на преподавателите“. От преподавателите на ОТД се изисква, в рамките на петте работни дни от седмицата: да преподават по шест курса на година; да провеждат научни изследвания; да извършват административна дейност като принос към споделеното ръководство на институцията.

В АУБ не се прави разграничение между лекции и практически занятия. Всички часове се провеждат с малък брой студенти и са силно диалогични. Лекционен компонент има в почти всички часове и варира в зависимост от дисциплината, темата и новото на курса. Преподавателската заетост се отчита в електронната система за регистрация на курсовете.

N5.1.7 Брой регламентирани аудиторни часове годишно на преподавател на ОТД

В АУБ академичната заетост на преподавател на ОТД се състои от 6 курса на година, равняващи се приблизително на 350 учебни часа от по 45 минути. Общият брой аудиторни часове на преподавател на ОТД се приравнява приблизително на 527 часа на година.

Q5.1.8 ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания

Международният академичен състав на АУБ по естествен начин благоприятства интернационализацията на дейностите на университета. Разработена е политика за развитие на международното сътрудничество, в която АУБ е партньор с редица чуждестранни висши училища и образователни институции. Основните от тях включват: над 70 споразумения по Еразъм+; членство в Global Liberal Arts Alliance (GLAA), обхващащ 30 международни университета; членство в Open Society University Network (OSUN), включващ 27 висши училища и 15 изследователски и образователни институции; членство в American Association of Colleges and Universities (AAC&U) с над 900 американски висши училища и 25 висши училища извън САЩ. АУБ е сключил индивидуални договори с 15 български и 8 международни университети. Европейската комисия е присъдила на АУБ Харта „Еразъм“ за висше образование за периода от 2021 г. до 2027 г. АУБ е разработил и публикувал съответната политика по програма Еразъм+ за периода 2021 г. – 2027 г.

АУБ оказва финансова и административна подкрепа на преподавателите за участие в научни проекти и посещения на конференции. Мобилността се стимулира и чрез възможностите за творчески отпуск, като през оценявания период 11 преподаватели са го осъществили в чужбина.

N5.1.8 Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност

За периода 2017 – 2023 година, преподавателите от АУБ са осъществили общо 15 изходящи мобилности по програма „Еразъм+“, 11 от които с цел преподаване и 4 с цел обучение. Преподавателската мобилност е сравнително равномерно разпределена, като най-голяма активност е отчетена през 2017 и 2019 година. За целия период са осъществени 73 изходящи мобилности по други международни споразумения, 46 от тях с цел преподаване, 3 с цел обучение и 24 с цел научни изследвания. Броят на входящите мобилности е общо 60, като всички те са били с цел преподаване.

Q5.1.9 ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас/в чужбина

АУБ създава условия за участие на преподавателите в съвместни обучителни програми, реализирани с чуждестранни ВУ. По силата на партньорството с The New England Commission of Higher Education (NECHE), през отчетния период АУБ е издавал както българска, така и американска диплома на обучаваните студенти в бакалавърска и магистърска степен.

През 2017 г. е въведена магистърска програма „Финанси, банково дело и управление на недвижими имоти“ въз основа на договор за съвместна учебна дейност с университета „Бокони“, Италия (SDA Bocconi School of Management). Тази програма е предлагана в периода 2018-2021 г.

АУБ е сключил договори за сътрудничество с Югозападен университет в Благоевград, Център за академични изследвания в гр. София, Уникредит Банк, УНСС, НБУ, БАН, Университет по библиотекознание и информационни технологии, Софийски университет, Великотърновски университет, с редица български общини, асоциации и др.

N5.1.9 Брой съвместни обучителни програми с други ВУ в страната и в чужбина

От 2017/2018 учебна година до 2020/2021 учебна година АУБ е обучавал студенти в 9 бакалавърски и 2 магистърски програми съвместно с други ВУ в чужбина по силата на партньорството с The New England Commission of Higher Education (NECHE). От учебната 2021/2022 г. броят на съвместните обучителни програми с други ВУ в чужбина е 9

бакалавърски и 1 магистърска, поради прекратяване на съвместната магистърска програма с италианския университет „Бокони“.

През отчетния период не са отчетени съвместни програми с български ВУ.

N5.1.10 Брой чуждестранни гост-преподаватели, водели лекционни курсове

В рамките на оценявания период са отчетени общо 265 участия на гост-лектори от чужбина, водили лекционни курсове в АУБ.

Критерий 5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност

Q5.2.1 ВУ прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика

АУБ следва политика за конкурентоспособна научноизследователска, иновационна и публикационна дейност. Има официално приет ред за включване на преподавателите в НИД, регламентиран в: Стратегически план; Наръчник на преподавателите; Ръководство за преподавателите (включително Стратегия за научна дейност), Правилник за вътрешния ред, Правилник за НИХТД, Хабилитационната процедура.

Резултатите от НИД са заложили като съществен елемент от процедурата по атестиране на преподавателите и се базира на индикатори, включващи: публикувани монографии, публикации в научно-рецензирани издания (научни статии, доклади от конференции в рецензирани сборници от конференции, глави в книги, студии и др.), редактиране на научна литература, дефиниции в енциклопедии и речници, организация на конференции, участия в проекти като инициатор, ръководител или член на научен екип, цитируемост, популяризиране на научните резултати, експертна дейност в научни общности и към държавни институции и/или бизнес организации, научно ръководство на студенти, рецензентска дейност, награди и отличия, приноси към професионални организации като член, ръководител, организатор на събития, дейност по включване на студентите в научни изследвания и др.

Планирането и отчитането на резултатите от научноизследователската дейност се извършва индивидуално от всеки член на академичния състав.

Въведен е механизъм за обвързване на възнагражденията с постигнатите научни резултати. По индивидуалния фонд „Развитие на преподавателска и изследователска дейност“ (Faculty Instruction and Research Allowance – FIRE) всяка година на всеки преподавател на ОТД се покриват разходи, свързани с изследователска и преподавателска дейност. Финансиране на конкурентен принцип на база представен проект може да бъде получено от фондове „Изследователска дейност“, „Международни конференции“ и „Фонд за развитие на преподавателската дейност“. Конкурентното финансиране се поставя в зависимост от осъществяването на научни и преподавателски дейности като специализация, участие в семинари и конференции, участие в научни проекти, представяне на доклади на авторитетни международни научни форуми и др. Ползването на всеки от тези фондове е последвано от отчет за извършените дейности и изразходваните средства (Q5.1.6.)

Не на последно място политиката на АУБ за наемане на значителен брой международни учени в преподавателския си състав подпомага международната видимост и ориентираност на научните резултати и съизмерването им с нивото на международните научни постижения.

В качеството си на организатор и съорганизатор на научни форуми отдел „Конференции и събития“ (<https://www.aubg.edu/conferences-and-events-office>) подпомага университета в осигуряването на високо международно ниво на научната продукция на академичния състав (например международната конференция, посветена на Джон Лок през 2022 г. (<https://www.aubg.edu/2022-john-locke-conference>), 23-тият симпозиум на СИЕРО,

<https://news.nbu.bg/bg/events/xxiii-simpozium-na-ciepo-comite-international-des-etudes-pre-ottomanes-et-ottomanes!28816> и др.).

Q5.2.2 ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието.

В стратегическите си и други документи АУБ залага обвързване на научноизследователската и проектната дейност на академичния състав с учебното съдържание на преподаваните дисциплини, например:

- Специализирани курсове: институционализирани са дисциплини, специално насочени към включване на студентите в НИД, като курсове за индивидуална подготовка (осъществяват се по инициатива на студентите), курсове за дипломни проекти или дипломни работи, курсове от високо ниво с изявен изследователски компонент и др.;
- Тематични курсове по „Избрани теми“: чрез теми по инициатива на преподавателите, отразяващи научните им интереси и резултати, се предоставя пряка възможност за включване на резултати от научноизследователската дейност на преподавателите в учебното съдържание и за развитие в дълбочина на специфична тематика. При доказан постоянен интерес от страна на студентите в продължение на три семестъра курсовете от тази категория могат да бъдат включени в учебния план като редовни курсове след преминаване по административния ред за одобряване на промени в учебните планове.
- Курсове за индивидуална подготовка – за теми, неприсъстващи в редовното разписание на часовете, по инициатива на студентите.
- Привличане на работодателски организации за пряко участие в учебния процес или в съпътстващите дейности (напр. казуси, кратки курсове, Marketing Communications Challenges и др.)

Прилагат се разнообразни форми за включване на студенти в изпълнението на изследователски проекти и научни прояви, например: Студентски клубове по интереси с възможност за развитие на научноизследователска, художествено-творческа и приложна дейност и др.; Фонд за студентски научно-изследователски стипендии „Талев” - чрез фонда се предоставят годишно до 200 щатски долара на студент на конкурсен принцип за финансиране на изследователски проект или дипломна работа от съществено значение за България и региона; Фонд „МакГолдрик“ за студентски посещения на терен и привличане на извънкласни дейности в кампуса на АУБ; Фонд „Студентски пътувания“ - чрез него студентите могат да бъдат подпомогнати при участия във форуми и състезания в чужбина; Възможност за преподавателите да наемат студенти в помощ на научните си изследвания срещу заплащане от АУБ.

N5.2.2 Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище

В АУБ няма индексирани научни издания, подготвени и финансирани от ВУ.

N5.2.3 Брой на действащите международни договори за академична мобилност

АУБ поддържа членство в международни академични организации (N5.2.4), което създава предпоставки за осъществяване на сътрудничество с редица чуждестранни университети, в т. ч. академична мобилност. Към началото на учебната 2023/2024 г. АУБ има договорни отношения и възможности за съвместна работа, в т.ч. мобилност, с повече от 1383 научни организации в чужбина. АУБ предоставя възможност за академичен обмен в европейски висши училища на основата на подписани 115 споразумения по програмата Еразъм+ и в над 300 висши училища чрез американската международна програма за студентски обмен ISEP (International Student Exchange Program). Списъкът на университетите, в които студенти и преподаватели от АУБ могат да осъществят обмен по Еразъм+, е достъпен чрез интернет-страницата на АУБ: <https://www.aubg.edu/erasmus-for-aubg-students> и може да бъде достигнат чрез линка „Application Procedure”. Списъкът на

партньорите по ISEP се достига от страницата <https://www.aubg.edu/isep-outgoing> чрез линка „ISEP Partner Universities”.

N5.2.1 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество

Относителният дял на преподавателите в АУБ (спрямо общия им брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество за периода 2017 – 2022 г. (данните за 2023 г. ще се отчетат през февруари 2024 г.) възлиза средно на 56,33%. Най-висок е относителният дял на преподавателите с реализирани дейности по международни договори за научно сътрудничество през 2017 г. (69%) и 2019 г. (62%). За останалите години се забелязва относителна стабилност на показателя (между 49% и 54%), като да последната година на оценявания период (2022 г.) стойността на показателя е 50%.

N5.2.4 Участия в междуинституционални и международни научни университетски мрежи

АУБ е пълноправен участник в следните четири международни и междууниверситетски мрежи: Global Liberal Arts Alliance (GLAA) – с членове 30 международни университета; Open Society University Network (OSUN) – с членове 27 ВУ и 15 изследователски и образователни институции; American Association of Colleges and Universities (AAC&U) – с членове над 900 американски висши училища и 25 висши училища извън САЩ; ISEP (International Student Exchange Program) – най-голямата международна мрежа за международен образователен обмен на студенти – с членове над 300 висши училища в над 50 държави.

Индивидуалните участия на преподавателите в национални научни мрежи към началото на учебната 2023/2024 година е 10 или 0,2 участия на 1 преподавател, а индивидуалните участия на преподавателите в международни научни мрежи, в т.ч. електронни научни мрежи (Google scholar; Scopus/Mendeley, Web of Science, Academia.edu, ResearchGate, RePec, Zentralblatt MATH и др.), възлиза на 286 или 5,1 участия на 1 преподавател, което е доказателство за международната признатост и активност на преподавателския състав на АУБ.

Университетът отчита още: Договорни партньорства и споразумения за сътрудничество с университети и научни организации в България – 12; Договорни партньорства и споразумения за сътрудничество с университети и научни организации в САЩ – 8; Клъстерно споразумение с Община Благоевград, БАН, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Българска асоциация за информационни технологии, Българска аутсорсинг асоциация, Българска асоциация на софтуерните компании и др.

Q5.2.3 ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си

АУБ не разполага със самостоятелно институционализирани и администрирани научноизследователски структури. Доколкото могат да се диференцират такива, те са част от общата структура на университета (центрове и лаборатории), сред които са: Център за академични консултации; Академичен център „Балкански“; Център за образование и култура „Илиев“ в гр. София; Център за информация, демокрация и гражданство; Лаборатория за изследвания и развитие в областта на компютърните науки и роботика, Мултимедийна лаборатория, Фотографска лаборатория, Специализирана компютърна лаборатория за експериментален софтуер, Лаборатория по физика и природни науки, Икономическа лаборатория, Лаборатория за нуждите на специалност “Журналистика и масови комуникации”. Те са обвързани със стратегическото виждане на АУБ за насърчаване научноизследователската работа, творческата инициативност, предприемчивост и иновативност на академичния състав, изследователите и студентите с цел създаване на качествени научни продукти и иновации и тяхното имплементиране в учебния процес и интегриране в практиката.

N5.2.5 Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове)

За периода на последваща институционална акредитация във АУБ функционират 4 центъра и 7 лаборатории.

Q5.2.4 Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост

Академичният състав на АУБ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост. Предоставени са възможности за участие на всички членове на академичния състав в изследователски проекти, свързани с тематиката на научните им интереси. Броят на преподавателите, участващи в научни проекти, нараства от 26 преподавателя през 2017 година до 43 през 2022 година (за 2023 г. данните ще бъдат отчетени през февруари). Най-голям е дялът на преподавателите, участвали в международни проекти, следвани от участията във вътрешни проекти и национални проекти.

N5.2.6 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти

Относителният дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти е средно 65% за периода 2017-2022 година. Наблюдава се тенденция на нарастване на дела на преподавателите, участвали във вътрешни, национални и международни проекти (с лек спад през 2021 г.). Преобладава броят на преподавателите, участвали в международни проекти (средно 41,5% през периода 2017-2022 година), следвани от преподавателите, участвали във вътрешни проекти (средно 14% през периода 2017-2022 година) и национални проекти (средно 10% през периода 2017-2022 година).

N5.2.7 Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател

Средният размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател за периода на последваща институционална акредитация варира от 2511.82 лв. (2021 г.) до 9330.00 лв. през 2023 г. Средно за периода, размерът привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател е 4994.87 лв. Наблюдава се тенденция на първоначално намаление на средния размер привлечен ресурс по проекта дейност на един преподавател (до 2021 г.), като от 2022 г. той значително нараства.

N5.2.8 Брой участия в национални и международни научни форуми на един преподавател

Броят участия в национални и международни научни форуми на един преподавател отчита колебания през оценявания период. Регистрирано е първоначално нарастване на показателя от 1,20 участия на преподавател през 2017 г. до 1,28 участия на преподавател през 2019 г., последвано от рязък спад през 2020 г. (0,58 участия) и отново значително увеличаване през 2021 г., като за 2022 г. стойността на показателя достига 1,44 участия. Средно за периода 2017-2022 г. са налице 1,1 участия на преподавател, като отново с превес са международните участия – средно 0,76, следвани от вътрешните участия – 0,22 и националните – 0,11. Наблюдава се тенденция на увеличаване участията на преподавателите във вътрешни и национални научни форуми от 0,18 участия на преподавател във вътрешни форуми през 2017 г. на 0,52 участия през 2022 г. и от 0,10 участия в национални форуми през 2017 г. на 0,17 участия през 2022 г. Участията на преподавателите в международни научни форуми намалява (от 0,91 участия на преподавател през 2017 г. на 0,75 участия през 2022 г.). В данните не е включена 2023 г. поради получаването на отчетите на преподавателите през 2024 г.

N5.2.9 Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани в МОН)

Преподавателският състав на АУБ отчита значителна активност по отношение на научноизследователската си дейност. През периода 2017-2022 г. те имат 272 публикации (по данните, изпращани в МОН), като 83% са публикувани в чужбина. За периода на последваща институционална акредитация един преподавател е публикувал 5,44 (0,90 публикации на година). Най-голям дял в публикациите имат научните статии - 50,4% от общия брой публикации, следвани от докладите - 18,8%, студиите - 15,1%, глави от колективни монографии - 10,2% и монографиите - 5,5%.

За публикациите в чужбина се констатира намаляване на стойността на показателя за броя на научните публикации на един преподавател от 0,90 публикации на преподавател през 2017 година на 0,73 публикации на преподавател през 2022 г., като за периода на последваща институционална акредитация средно на преподавател се падат по 4,47 публикации в чужбина (0,75 публикации на година). Най-висока е била публикационната активност в чужбина през 2017 г. (0,90 публикации на преподавател) и 2019 г. (0,88 публикации на преподавател), а най-ниска през 2021 г. (0,53 публикации на преподавател).

За публикациите в страната се констатира, че през оценявания период един преподавател е публикувал средно по 0,91 публикации (0,15 публикации на година). Най-висока е била публикационната активност на преподавателите в страната през 2017 г. (0,2 публикации на преподавател), а най-ниска през 2022 г. (0,1 публикации на преподавател). През останалите години на периода стойността на показателя е сравнително постоянен (0,13 публикации на преподавател през 2018 г. и по 0,16 публикации на преподавател през 2019, 2020 и 2021 г.).

Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са 116 и представляват 42,6% от общия брой публикации на преподавателския състав.

През периода 2017-2022 г. публикациите в индексирани списания в Scopus/Web of Science са 88, като съществен брой (25) публикации са реализирани през 2022 година.

N5.2.10 Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на един преподавател (според отчетите към МОН)

В рамките на периода АУБ не е представил иновационни продукти, предвид спецификата на неговата дейност.

N5.2.11 Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател (според отчетите към МОН)

Броят на публикуваните учебници за периода 2017-2022 година е само 1. Стойността на показателя Учебниците и учебните помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател на ОТД в АУБ за периода 2017-2022 г. е незначителна - 0,003.

N5.2.12 Брой цитирания на един преподавател за периода (според отчетите към МОН)

За периода на последваща институционална акредитация броят на цитиранията в научни издания в страната и чужбина е 4374. Налице е тенденция за увеличаване броя на цитиранията за целия период, като в сравнение с първата година на периода броят на цитиранията се е увеличил повече от 2 пъти (от 508 цитирания през 2017 на 1088 цитирания през 2022 г.). За периода 1 преподавател е цитиран 86,02 пъти (средногодишно по 14,3 цитирания на преподавател).

Следва да се отбележи, че цитиранията на преподаватели в издания с импакт фактор или импакт ранг (в SCOPUS и Web of Science) са 2328 (53,2% от всички цитирания за периода). Един преподавател е цитиран 69,4 пъти (11,6 пъти средногодишно). В сравнение с началото на периода показателят брой цитирания на един преподавател в издания с импакт фактор или

импакт ранг се е увеличил близо три пъти (от 4,53 цитирания на преподавател през 2017 г. на 12,10 цитирания на преподавател през 2022 г.)

N5.2.13 Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на един преподавател (според отчетите към МОН)

В АУБ няма реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви предвид на спецификата на дейността на университета.

Изводи на ПКСНУ по изпълнение на Стандарт 5:

1. В АУБ е осигурен необходимият преподавателски състав на ОТД за провеждане на обучението. Отчита се тенденция за увеличаване на преподавателския състав (ръст от 14,3%) в съответствие с увеличаване броя на обучаваните студенти (ръст от 12,3%). През оценявания период съотношението на преподавателите на ОТД към броя обучавани студенти в АУБ е сравнително постоянно (средно 22 студенти на 1 преподавател).
2. АУБ привлича, поддържа и развива преподавателски състав с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности. Зает е достатъчен академичен състав на ОТД, чийто професионален опит осигурява възможност за успешна подготовка на студентите. Средната възраст на преподавателите в АУБ за 2023/2024 г. е 52,8 години, като през оценявания период се отчита лекото ѝ нарастване, както сред хабилитираните, така и сред нехабилитираните лица. Наред с увеличаването на средната възраст при доцентите (от 55,2 на 57,1 години) се констатира чувствително намаляване на средната възраст на професорите (от 65,3 на 57,7 години). Висок е относителният дял на преподавателите над 65 години - 19,6%. Липсват преподаватели под 30 годишна възраст.
3. Наблюдава се увеличаване на дела на хабилитираните преподаватели в общия брой преподаватели. Към началото на учебната 2023/2024 г. дялът на хабилитираните преподаватели от общия брой преподаватели е 44,6% срещу 36,7% в началото на учебната 2017/2018 г. Дялът на регистрираните хабилитирани преподаватели с наукометрични показатели в НАЦИД е 44%. Нерегистрираните в НАЦИД хабилитирани преподаватели, в преобладаващата си част, са американски граждани или граждани на трети държави.
4. В АУБ съществуват публично оповестени правила, процедури, ред за наемане и за професионално израстване на академичния състав. В рамките на оценявания период са обявени и реализирани 2 конкурса – 1 за професор и 1 за доцент. Повечето чуждестранни преподаватели се наемат чрез признаване на придобита в чужбина академична длъжност.
5. В АУБ се прилагат процедури за професионално развитие на преподавателите. Преподавателите имат правото да ползват определени периоди от време за творческото си развитие. Средногодишният дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск в АУБ е 7,7%., като по-висока активност е отчетена през първата половина на периода.
6. В АУБ функционира система за атестиране на академичния състав. В процеса на атестиране се съчетават изискванията на българското и на американското законодателство. Прилагат се атестационни карти с конкретни показатели за оценка. През оценявания период са проведени 80 атестационни процедури, като 90% от тях са преминали успешно, а 10% са поставени в изпитателен срок за усъвършенстване.

7. В АУБ действа система от стимули за развитие на академичния състав в зависимост от качеството на образователната и научноизследователската дейност. Създадени са и функционират специални финансови фондове и награди за стимулиране на академичния състав. През оценявания период 16 преподаватели от АУБ са придобили национални и международни почетни звания и награди.
8. В АУБ е разработена система, определяща задължителната преподавателска натовареност, приравнена в условни часове. В натовареността се отчитат ангажименти на преподавателите в учебно-преподавателска и учебно-методическа дейност за обучение на студенти във всички ОКС.
9. Разработена е политика за развитие на международното сътрудничество, в която АУБ е партньор с различни чуждестранни висши училища и образователни институции. Поддържа се богато портфолио от международни договори с клауза за мобилност с цел преподаване и научни изследвания. Създадена е вътрешноинституционална нормативна уредба, регламентираща мобилността на академичния състав, която е публично оповестена. В резултат на това се констатира активна мобилност на преподавателите, като преобладава мобилността по други международни споразумения с цел преподаване и с цел научни изследвания. Изходящите мобилности доминират над входящите.
10. АУБ насърчава участието на преподаватели в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ в чужбина. През оценявания период АУБ е обучавал студенти в 9 бакалавърски и 2 магистърски програми съвместно с други ВУ в чужбина по силата на международни споразумения за партньорство. От 2021/22 г. броят на съвместните обучителни програми с други ВУ в чужбина намалява с една, поради прекратяване на съвместната магистърска програма с италиански университет. Не са отчетени съвместни програми с български университети. Увеличава се броят на гост-лекторите от чужбина, водили лекционни курсове в АУБ.
11. В АУБ има изградена политика и функционира ефективна система за планиране, организиране и отчитане на изследователската, художествено творческата, иновационната и публикационната дейност. Осигурени са широки и разнообразни възможности за включване на преподавателите в научноизследователска дейност, като се използват различни организационни и финансови инструменти за тяхното непрекъснато разширяване.
12. Създадените условия за научни изследвания на преподавателите осигуряват научна продукция с високо качество, голяма част от която е с високо международно признание. Налице са доказателства за развити устойчиви практики, правила и процедури за повишаване на нивото на научните изследвания и поддържане на връзката им с образователната дейност.
13. Прилага се цялостна политика за стимулиране и подпомагане провеждането на конкурентоспособна научноизследователска, иновационна и публикационна дейност на академичния състав. Въпреки липсата на собствени издания, в които да публикуват своите изследвания, публикационната активност на преподавателите в АУБ е много добра. През оценявания период нараства броят на действащите международни договори за академична мобилност. Относителният дял на преподавателите с реализирани дейности по международни договори е относително стабилен. АУБ има договори за участие в научни мрежи, а също и индивидуални участия на преподаватели в национални и международни научни мрежи.
14. АУБ не разполага със самостоятелно институционализирани и администрирани научноизследователски структури. Доколкото могат да се диференцират такива, те са част от общата структура на университета (4 центрове и 7 лаборатории)
15. Академичният състав на АУБ участва в реализирането на вътрешни, национални и

международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост. През оценявания период се регистрира тенденция на нарастване на дела на преподавателите, участвали във вътрешни, национални и международни проекти, като преобладава участието им в международни проекти. Наблюдава се тенденция на първоначално намаление на средния размер привлечен ресурс по проектна дейност на един преподавател (до 2021 г.), като от 2022 г. той значително нараства. Броят участия в национални и международни научни форуми на един преподавател отчита колебания. Регистрирано е първоначално нарастване на показателя, последвано от рязък спад и отново значително увеличаване, като стойността на показателя в края на периода надхвърля първоначалната си стойност. Преобладават участията в международни научни форуми.

16. Публикационната активност на преподавателите няма ясно изразена тенденция през годините, като се наблюдава преобладаващ дял на публикациите в чужбина. В структурно отношение по вид публикации, най-голям дял имат научните статии. Стабилен е и броят на публикациите в индексирани списания в Scopus/Web of Science, като съществен брой публикации са реализирани през 2022 година. Цитируемостта нараства през оценявания период. Цитиранията на преподавателите в SCOPUS и Web of Science са 53,2% от всички цитирания за периода. Незначителен е броят на издадените учебници и учебни помагала – само 1 за целия период. Поради спецификата в дейността на ВУ, в рамките на периода, АУБ не е представил иновационни продукти, няма реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението:

ВУ осигурява финансиране и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности

Q6.1.1 ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

АУБ разполага с модерна материално-техническа и информационна база, която създава всички необходими условия за протичането на модерен учебен процес. Тя се състои от Централна сграда, наета с договор за ползване от община Благоевград (11 178 кв.м.), собствен университетски комплекс „Скаптопара“ в гр. Благоевград и филиал „център Илиев“ (3 400 кв. м.) в гр. София. Университетският комплекс „Скаптопара“ включва няколко сгради с разнообразно предназначение: Академичен център „Балкански“ (2 920 кв.м.), Библиотека „Паница“ (2 130 кв.м.), Общежития „Скаптопара“ 1, 2 и 3 (с общ капацитет за 847 студенти), Студентски център „Америка за България“ (11 180 кв. м.) и Спортна база (над 3 000 кв.м. - предоставя възможности за футбол, волейбол, баскетбол, два тенис-корта. В допълнение са налице над 2000 кв. м. озеленена площ за спортни занимания на открито.

Площта на сградния фонд, който АУБ ползва за академични цели, възлиза на 30 808 кв. м., достатъчни, въз основа на собствени разчети, за обучението на най-малко 1 450 студенти. Сградният фонд на ВУ е оборудван с интернет и с най-модерните хардуерни, мултимедийни и аудиовизуални средства, което гарантира провеждането на съвременен и високоефективен учебен процес.

За периода на последваща институционална акредитация АУБ е разширил материалната си база с построяването на собствена спортна база с площ от 3 108 кв. м., както и с оборудването на три нови лаборатории за академични цели. В АУБ функционират

лаборатория по физика и природни науки (с площ 181 кв.м. и оборудвана с апарати за практически опити и експерименти по физика на високо ниво), лаборатория за нуждите на специалност „Журналистика и масови комуникации“ (с площ от 80 кв. м.), лаборатория за нуждите на специалност „Информационни системи“ (с площ от 88 кв.м. и с 31 компютъра със специализиран софтуер), както и зала за екипна творческа работа на студенти (с площ от 170 кв. м.).

ПКСНУ констатира, че библиотеката на АУБ е особено богата и през периода на последваща институционална акредитация отчита нарастване на общия си фонд 1,7 пъти като към момента на проверката наброява 902 799 библиотечни единици срещу 521 862 библиотечни единици в началото на периода. Броят на пълнотекстовите електронни научни списания на разположение на студентите и преподавателите е нараснал 2,3 пъти (от 62 637 на 144 640), а на електронните книги - 1,7 пъти (от 326 128 на 560 255).

Достъпът до пълнотекстовите електронни научни списания, електронните книги и монографиите се осигурява чрез 35 бази данни от 15 платформи, както и до 24-часов мрежов и отдалечен достъп до ресурсите на библиотеката чрез нейната интернет-страница www.aubg.bg/library. Обновяването на библиотечните ресурси се реализира съгласувано с преподавателите чрез техни представители в специално създадена за целта комисия, която отчита потребностите от нови издания за провеждането на учебния процес веднъж месечно за книгите и веднъж годишно – за абонаментите на периодичните издания. По този начин се осигурява своевременно актуализиране на наличния фонд с най-новите заглавия в полза на учебния процес. Библиотечните единици са каталогизирани в библиографски формат MARC 21, и са достъпни чрез интернет базиран каталог, който се актуализира в реално време.

Библиотеката на АУБ участва в два каталога – на Фондация „Национална академична библиотечно-информационна система“ (ФНАБИС) и на *AMICALCat* на American Academic Consortium of Academic Libraries, а също така, с пълните си колекции, и в Световния каталог – *OCLC WorldCat*. Това дава възможност на библиотеката да реализира безплатен обмен по линия на междубиблиотечното заемане. През 2021 библиотека „Паница“ е отличена в световен мащаб с дигитална значка от *OCLC WorldCat* за представянето си в *OCLC EXPRESS Digital Delivery Program* за тази своя дейност.

№6.1.1 Брой работни места за аудиторна работа на 100 студенти (средноприравнен брой).

През оценявания период броят на работните места за аудиторна работа се е увеличил от 1830 на 2108. Поради увеличения брой студенти от 859 на 1027 броят на работните места на 100 студенти е намалял незначително (с 3,6%) - от 213 през 2017 г. на 205,3 през 2023 г.

№6.1.2 Брой работни места на 100 студенти (средноприравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване съобразно спецификата на ВУ.

През оценявания период броят на работните места на 100 студенти (средноприравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване се е увеличил 1,2 пъти – от 278 през 2017 г. на 334 през 2023 г.

№6.1.3 Брой места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средноприравнен брой).

През оценявания период броят на местата в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средноприравнен брой) се е увеличил 1,2 пъти – от 211 през 2017 г. на 245 през 2023 г.

Q6.1.2 Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

Студентите в АУБ разполагат с достъп до значим брой външни за университета ресурси - материални, информационни и други, подходящи за обучението. Библиотека „Паница“ предоставя възможност на студентите да достъпват голям брой библиотечни единици по

линия на междубиблиотечното заемане. Това осигурява възможност на студентите да ползват всички необходими за учебния процес ресурси.

АУБ разполага с необходимите софтуерни ресурси за осигуряване на модерен учебен процес в хибридна среда. По време на пандемията от COVID-19 университетът разширява функционалностите на системата за управление на обучението CANVAS и в други технологии за телеконферентна връзка. В CANVAS са интегрирани редица ресурси, подходящи за обучението на студентите, например: академични издателства като McGraw Hill Campus (издателска платформа, предоставяща електронни книги и учебници) или Pearson MyLab & Mastering (водеща световна колекция от онлайн ръководства, домашни работи и инструменти за оценяване в областта на финансите); ALEKS - Assessment and Learning in Knowledge Spaces (платформа, ползваща инструментите на изкуствения интелект, за да определи нивото на познания на учащите и на тази основа да предложи обяснения и упражнения); Turnitin (платформа за проверка на опити за академични измами и плагиатство) и др. Отделно се използват и електронни системи извън CANVAS, като например WeBWorK – онлайн система на свободен достъп за домашни работи в курсове по математика и природни науки, снабдена с библиотека от над 20 000 задачи за домашна работа на свободен достъп и др.

Електронните научни списания, достъпни за студентите в АУБ са се увеличили 2,4 пъти (150 594 в края на оценявания период, срещу 62 637 в неговото начало), а електронните книги са се увеличили 1,9 пъти (613 635 в края на периода и съответно - 326 128 в неговото начало). Отделно студентите и преподавателите имат достъп до платформите с академично съдържание като EBSCO, Elsevier, JSTOR, Oxford University Press, ProQuest, Thomson Reuters и др., като до тях е осигурен отдалечен достъп през софтуера EZproxy.

Q6.1.3 Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

През оценявания период АУБ предоставя разнообразни възможности за провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на своите студенти.

За целите на обучението на разположение на студентите са 41 учебни лаборатории, 16 от които са зали, оборудвани с компютри, чиито брой варира между 9 и 30 броя в зала, а в останалите са налични мултимедийни шкафове с компютър и достъп до интернет и прожектор, ползвани от преподавателите по време на часовете. По този начин лабораториите са интегрирани в дигиталната среда на университета изцяло. Преподавателите имат възможност да заявяват закупуване на допълнителен специализиран софтуер за целите на учебния процес от бюджета на университета. Това допринася за поддържането на всички необходими ресурси за подпомагане на студентите в процеса на овладяване на знанията от тях. Например АУБ разполага с инструменти като Doodly & Screen-cast-o-matic, които намират приложение в създаването на интерактивни видео-филми за целите на учебния процес, както и с платформата Wix за създаване на интернет-страници от студентите.

АУБ поддържа политика на активно въвличане на изтъкнати учени от страната и чужбина като гост-лектори в учебния процес, оказвайки финансова и организационна подкрепа за събитията. Отделно университетът поддържа фонд „Студентски пътувания“, чрез който подкрепя студентите да участват в различни международни конференции, състезания, научни събития, академичен обмен и др.

ПКСНУ констатира, че за оценявания период са реализирани общо 243 студентски мобилности, от които 147 по програма Еразъм+. Това е резултат и от активната дейност по поддържане на споразумения на обмен между АУБ и други висши училища в чужбина (N5.2.3).

Осигурени са финансови фондове за научна и преподавателска дейност (Q5.1.6). На преподавателите е предоставена възможност за платен творчески отпуск със запазено право

на ползване на университетските фондове за научна и преподавателска дейност. От тази възможност могат да се възползват преподавателите на ОТД веднъж на всеки седем години работа в университета. За наблюдавания период са реализирани 25 творчески отпуски, 11 от които са осъществени в чужбина.

№6.1.4 Брой работни места на 100 студенти (средноприравнен брой) в специализирани работни бази, съобразно спецификата на ВУ.

През оценявания период броят на работните места на 100 студенти (средноприравнен брой) в специализирани работни бази се е увеличил с почти еднакви стойности – 32,4 през 2017 г. и 32,5 през 2023 г.

Q6.1.4 Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и веб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

АУБ не провежда обучение в дистанционна форма. Въпреки това университетът функционира в напълно дигитализирана учебна среда. На студентите и преподавателите е осигурен 24-часов неограничен достъп до безжичен интернет. ПКЧНУ констатира, че, както учебният процес, така и администрирането му са организирани по начин, който позволява всички дейности да се извършват по електронен път. Това става чрез използването на разнообразни технологични решения. АУБ използва като основна система за управление на обучението платформата CANVAS. През наблюдавания период в нея е направена актуализация са интегрирани редица ресурси, сред които платформата за проверка на плагиатство Turnitin, платформата, функционираща с помощта на изкуствен интелект ALEKS, с която се определя равнището на знанията и подготовката на студентите и им се предлагат съответстващи инструменти за надграждане на уменията, издателската платформа McGraw Hill, в която се съдържат стотици електронни учебници и книги в помощ на учебния процес и други. Осигурен е непрекъснат достъп до всички ресурси на библиотеката през интернет.

№6.1.5 Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели.

През оценявания период библиотеката на АУБ осигурява достъп за обучаваните и преподавателите до 35 електронни научни бази данни от 15 платформи.

№6.1.6 Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

За целия оценяван период относителният дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и други) в АУБ е 100%.

Q6.1.5 ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научноизследователската и административната дейност.

АУБ осигурява необходимия лицензиран софтуер за обучението на студентите и осъществяването на научноизследователската и административната дейност. В университета се използват общо 72 вида лицензиран софтуер, които подпомагат различните дейности в неговите рамки, като се допълват. Учебният процес се провежда и администрира през платформата CANVAS. За целите на обучението се използва MS Office пакета, като отделни негови програми се прилагат преимуществено за целите на отделни учебни дисциплини. Така например, Microsoft Excel и PowerPoint се използват като алтернатива на бяла дъска, Microsoft Excel се прилага особено в часовете по счетоводните дисциплини, а SPSS се използва в тези по „Маркетингови проучвания“. Microsoft Excel, Access, SQL се използват за

целите на обучението по „Мениджмънт на информационни системи“, а Microsoft Project Management - в часовете по „Специализиран курс по мениджмънт: Управление на проекти“. Софтуерът за автоматизирано проучване на мнение Poll-everywhere помага на преподавателя да анкетира студентите от класа, а студентите се насърчават да правят анкетни проучвания с помощта на SurveyMonkey и Google Forms.

За целите на математическото направление е осигурено закупуването и инсталирането на програмата MATLAB на компютри в университета. В курсовете „Диференциално и интегрално смятане III и IV“ се използват възможностите на мултимедията за илюстриране на свойства на функции на две променливи, квадратични повърхности, интегрални линии на векторни полета и др. За целите на часовете по „Реален анализ“ е инсталиран инструментът TeX в компютърна зала, като студентите са обучени на този основен компютърен език за писане на технически текстове.

Закупени са и са инсталирани в компютърните лаборатории значителен брой специализирани софтуерни продукти, осигуряващи професионалната подготовка на студентите в направлението по компютърни науки и информационни технологии: PHP framework, Apache server, Microsoft IIS server, MySQL DBMS, Microsoft SQL Server, Management Studio, Microsoft SQL Server, Visual Studio 2017 Professional, Postman, Python + pip, Code Blocks, RStudio, Power BI, VirtualBox, Node.js, Git, Visual Studio Code, Atom editor, MongoDB Community Edition, PyCharm Professional, NetBeans, MySQL Workbench, Eclipse, Octave, Anaconda, Jupyter Notebook, Eclipse, PHPStorm, WebStorm, IntelliJIDEA, NotePad++, NetBeans, Android Studio, MySQL Workbench, Node.js, Git, CrypTool, Xcode, OpenGL Extension Viewer, PuTTY.

Преподавателите имат възможност да заявят закупуване на допълнителен специализиран софтуер със средства на университета за инсталиране на служебните или личните им компютри.

№6.1.7 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

За целия оценяван период относителният дял на специалностите в АУБ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми е 100%.

№6.1.8 Относителен дял на специалностите във ВУ, акредитирани в ДФО.
АУБ няма акредитирани специалности в ДФО и не предлага обучение в ДФО

Q6.1.6 На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база.

АУБ разполага със собствена съвременна спортна база. В рамките на комплекса „Скаптопара“ от 2017 година започва да функционира собствена спортна площадка. Отделно в студентския център „Америка за България“ е изградена многофункционална спортна зала. Тя е модерно съоръжение и отговя на всички изисквания за подобен род зали. Оборудвана е с телескопични трибуни, чрез които залата може да се реконфигурира за различни както спортни, така и други прояви - представления, публични лекции, търговски изложения, изложби, кариерни форуми и други. АУБ притежава и открита собствена спортна база, в рамките на която на площ от над 3 000 кв. м. са разположение различни игрища – за футбол, волейбол, баскетбол, както и два тенис-корта. Отделно АУБ използва под наем от община Благоевград спортна база в парк „Бачиново“, където разполага с игрище за бейзбол, а също така е осигурен и улеснен достъп до плувен басейн в града.

Q6.1.7 ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

АУБ разполага с достатъчен брой легла в рамките на трите сгради – „Скаптопара“ 1, 2 и 3 на студентските общежития. Общият капацитет на общежитията е 847 студенти, като от всички студенти около 76% обитават общежитията, а около 13% са местни студенти от гр. Благоевград. ПКСНУ се увери, че сградите на общежитията са отлично оборудвани с всички необходими съвременни удобства за студентите – компютърни лаборатории, кухненски помещения, зали за различни мероприятия. Прави впечатление, че в рамките на територията

на общежитията са разположени медицински център и център за психологически консултации в помощ на студентите.

Q6.1.8 На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

Бе констатирано, че АУБ предоставя на студентите и други лица със СОП достъпна архитектурна среда. До всички сгради на университета е осигурен достъп на студенти с нарушени двигателни функции чрез изградени рампи с парапети и асансьори. За лица със СОП е осигурена удобна учебна среда, отговаряща на действащите нормативни изисквания.

Достъпът до всяка зала и помещение е гарантиран с помощта на рампи с парапети и асансьори. Налице са и специално обособени тоалетни за хора с увреждания. Библиотеката е организирана така, че до физическите ѝ ресурси да имат достъп и лицата с двигателни проблеми. За хората със СОП има изградени специални външни спортни съоръжения. В сградите на общежитията има обособени стаи, които са оборудвани при отчитани потребностите на лицата със СОП.

Q6.1.9 ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП

АУБ полага особени грижи за осигуряване на учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП. Освен осигуряването на подходяща маркировка на помещенията и улеснена подредба на ресурсите в библиотеката за хора със СОП, специално внимание е положено за подпомагане на незрящите студенти в процеса на тяхното обучение. За тях са осигурени специални технически средства и отделно работно място на партерния етаж на библиотеката на университета.

В рамките на библиотеката има скенер, на който се сканират учебни материали и книги за незрящи студенти. Установено е, че е налице OCR софтуер, който дава възможност за търсене в текста на получените ПДФ-и, а от своя страна студентите могат да инсталират програмата “Гергана” за трансформиране на сканираните файлове в звук на български език или програмата Speech lab на Windows за трансформиране на файловете в звук на английски език. Създадена е възможност за възпроизвеждане в звукови файлове на книгите от двете основни академични колекции от електронни книги на ProQuest Ebook Central и EBSCO eBook Academic Collecti.

N6.1.9 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите.

За целия оценяван период относителният дял на специалностите в АУБ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите е 100%.

N6.1.10 Брой места в библиотеките на 100 студенти (средноприравнен брой).

През оценявания период броят на местата в библиотеките на 100 студенти (средноприравнен брой) е намалял 1,2 пъти – от 26,8 места през 2017 г. до 22,4 места през 2023 г.

N6.1.11 Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител спрямо предишния акредитационен период.

Новопостъпилите библиотечни единици в АУБ са 885 (от 13 203 през 2017 г. на 1 4088 през 2023) г., т.е увеличението е 1,1 пъти.

N6.1.12 Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период.

Броят на заглавията на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период се е увеличил близо 2 пъти (от 388 765 до 765 849 през 2023 г.).

Q6.1.10 ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

АУБ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейности. АУБ предоставя необходимите условия за подкрепа и улесняване на ориентацията на студентите. Настоятелството оповестява решенията си посредством резолюции, които изпраща по вътрешната университетска електронна мрежа до всички представители на академичната общност на АУБ – студенти, преподаватели, административни служители. Услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност са подробно описани във вътрешната нормативна уредба на университета, сред която централно място заема Академичния каталог, описващ академичните политики, ръководещи учебния процес. АУБ предоставя подробна информация за възможностите за стажове и професионална реализация, формализирани в академичния каталог и детайлизирани чрез постоянен информационен поток от Кариерния център на АУБ към студентите.

В АУБ са създадени много добри условия за информиране и ориентиране на студентите за предоставените им възможности, като информацията за това се актуализира непрекъснато. За целта е подсигурен постоянен достъп до високоскоростен интернет във всички сгради на университета, включително най-новия стандарт за Wi-Fi 6 за безжична комуникация и достъп на 2 до 4 лични устройства на всеки потребител – студент, преподавател или администратор. За целите на информирането на студентите активно се използва електронната поща, електронната система за управление на учебния процес, интернет-страницата на университета, многобройните и разнообразни събития за студенти, седмицата за ориентация на студентите в началото на всеки семестър (<https://www.aubg.edu/orientation> , <https://www.aubg.edu/next-steps>).

Q6.1.11 ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

В подкрепа на достъпа на студентите до административните услуги и до информация за учебния процес функционира специализиран отдел „Обслужване на студенти“. Полагат се особени грижи за ефективното включване на студентите в процеса по управлението на институцията и нейното качество посредством излъчването на студентски представители към отделните академични направления, към Настоятелството и към различните комисии в университета. Издават се печатни издания като годишен Академичен каталог и Наръчник на студентите.

ПКСНУ констатира, че към АУБ функционира специален Център за академични консултации, който предоставя и някои видове административни услуги. В него студентите могат да се обърнат за специализирана помощ по разнообразни въпроси и теми, като: избор на подходящ за всеки от тях набор от курсове и извънкласни дейности; разясняване на университетските политики и процедури; изготвяне на подходящ индивидуален учебен план при отчитане интересите на студента; осмисляне на дългосрочните цели на студента за кариера и професионална реализация, като основа за вземане на решения, относно подбора на курсове; помощ за самооценка на личните интереси и персонални квалификации с оглед бъдещата кариерна реализация; информация за наличните услуги за студенти в АУБ; оценка на академичния напредък на студента до момента; информация за наличните услуги за студентите в подкрепа на обучението им, като тюторна система, тестове за определяне на индивидуалния стил на учене, семинари по умения за учене и др. След постъпването на всеки студент се определя академичен наставник –преподавател, който съветва студента по време на развитието му в университета.

N6.1.13 Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн

За целия оценяван период относителният дял на административните услуги на АУБ, които са достъпни онлайн е 100%.

Q6.1.12 ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите

АУБ предоставя многобройни и разнообразни възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите от всички йерархични нива. За целта се провеждат обучения на различни теми, които обхващат всички страни от административното обслужване. Така през м. януари 2017 г. е проведено обучение за Настоятелството на АУБ по теми от областта на качеството, като: отговорности на университетските настоятелства, характеристики на високоефективните университетски настоятелства, важност и уникалност на академичния аспект от работата на университетските настоятелства, добри практики в отношенията между университетско настоятелство и президент и др. Обучението е проведено с помощта на външен консултант – д-р Джил Дерби (<https://agb.org/jill-derby/>), старши консултант по управленски практики на Асоциацията на университетските настоятелства, САЩ (<https://agb.org/>).

През зимния семестър на 2020 г. се провеждат интензивни обучения в контекста на пандемичната обстановка и необходимостта от осигуряване на физическа дистанция между участниците в учебния процес и използването на електронни и видеоконферентни технически средства. Само през есента на 2020 г. са проведени 28 броя такива обучения.

В подкрепа на усилията за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите АУБ е учредил фонд за професионално развитие на служителите си за подпомагане на платени обучения и поддържане на качеството на обслужване. Средствата се отпускат след кандидатстване по документи с мотивирано предложение за усъвършенстване на професионалните умения. Разпределението на средствата се осъществява от постоянна университетска Комисия по професионалното развитие на служителите, състояща се от петима служители. По тази програма са осъществявани средно по около 33 обучения на година и са отпуснати общо средства на стойност над 128 500 лв.

№6.1.14 Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им

За оценявания период относителният дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им се е увеличил 1,2 пъти - от 43,% през 2017 г. на 51,% през 2023 г.

№6.1.15 Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база.

За оценявания период относителният дял от общия финансов ресурс на АУБ, (включително средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и други), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база се е увеличил от 5% през 2017 г. на 7% през 2023 г.

Изводи за изпълнението на Стандарт 6:

1. АУБ разполага с модерна материално-техническа и информационна база, която създава всички необходими условия за протичането на съвременен учебен процес. През оценявания период броят на работните места за аудиторна работа се е увеличил, но поради значително увеличения брой студенти, броят на работните места на 100 студенти е намалял незначително. Отчита се леко нарастване на площта за аудиторна работа на 100 студенти, както и на тези в информационните центрове.
2. Университетът притежава необходимите материални, информационни и други, подходящи за обучението ресурси. На студентите и преподавателите е осигурен достъп до разнообразни и значителни по брой дигитални международни научни бази данни и електронни книги и учебници, както и до други платформи с академично съдържание. Прави впечатление библиотеката на АУБ, до чиито ресурси е осигурен

24-часов мрежов и отдалечен достъп чрез интернет-страницата www.aubg.bg/library. През оценявания период библиотеката е разширила общия си фонд 1,7 пъти, като към момента на проверката наброява 902 799 библиотечни единици. През 2021 библиотека „Паница“ е отличена в световен мащаб с дигитална значка от OCLC WorldCat за представянето си в [OCLC EXPRESS Digital Delivery Program](#) за тази своя дейност.

3. АУБ предоставя разнообразни възможности за провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите. В рамките на ВУ функционират 41 броя учебни лаборатории, всички оборудвани с техника, която позволява работа в дигиталната среда на университета. През оценявания период броят на работните места на 100 студенти (средноприравнен брой) в специализирани работни бази се е увеличил 1,2 пъти.
4. В АУБ няма акредитирани специалности и не се предлага дистанционна форма на обучение. Въпреки това всички специалности са осигурени с учебни пособия и ресурси в електронен формат, както и със съвременни технически средства, необходими за обучението. За нуждите на учебния процес АУБ поддържа богато портфолио от официално закупени софтуерни продукти. Преподавателите имат възможност да заявяват закупуване на допълнителен специализиран софтуер за целите на учебния процес от бюджета на университета.
5. В помощ на учебния процес в АУБ е изграден многофункционален спортен комплекс с открити и закрити съоръжения, който отговаря на съвременните функционални и технически изисквания. Студентите на АУБ, в т.ч. и чуждестранните, са обезпечени с леглова база в общежитията.
6. През оценявания период, поради увеличени брой студенти, броят на местата в библиотеките на 100 студенти (средноприравнен брой) е намалял 1,2 пъти. Увеличава се броят на новопостъпилите библиотечни единици. Броят на заглавията на учебна и специализирана литература, достъпни в дигитален формат се е увеличил близо 2 пъти.
7. АУБ въвлеча изтъкнати учени от страната и чужбина като гост-лектори в учебния процес, като финансира и организира участията им. Университетът е развил и поддържа собствен фонд „Студентски пътувания“, чрез който оказва подкрепа на студентите за техни участия в международни конференции, състезания, научни събития, академичен обмен и др.
8. Студентите и преподавателите са поощрявани да вземат участие в мобилности, като за наблюдавания период са реализирани общо 243 студентски мобилности. Преподавателите в АУБ имат възможност да използват и творчески отпуск като за наблюдавания период са реализирани общо 25 такива отпуски, 11 от които са осъществени в чужбина.
9. АУБ провежда политика на активна комуникация със студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейности. Създадени са много добри условия за информиране и ориентиране на студентите за предоставените им възможности, като информацията за това се актуализира непрекъснато. Към АУБ действа специален Център за академични консултации, който предоставя информация по всякакви въпроси, свързани с учебния процес в университета, както и някои административни услуги на студентите. Относителният дял на онлайн административните услуги е 100%.
10. АУБ полага систематични грижи за поддържане на компетентност на персонала за административното обслужване на студентите. За целта е създаден специален фонд за професионално развитие на служителите за подпомагане на платени обучения и

поддържане на качеството на обслужване. През наблюдавания период са осъществявани средно по около 33 обучения на година.

11. През оценявания период относителният дял от общия финансов ресурс, използван за подобряване на материалната и информационна база се увеличава.

СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА АУБ

Силни страни	Слаби страни
АУБ предлага образование от американски тип стил “ <i>Liberal Arts</i> ”, което съчетава традициите на американското и европейското висше образование. Осигурява се подкрепа и диверсифициране на системата на висшето образование в България и региона. Качеството на предлаганото образование се гарантира от двойната акредитация (българска и американска), която университетът поддържа.	Поради спецификата на ВУ, не всички хабилитирани преподаватели са регистрирани в НАЦИД. Българските хабилитационни процедури са трудно приложими за международния състав на АУБ и повечето чуждестранни преподаватели се наемат чрез признаване на придобита в чужбина академична длъжност. Няма преподаватели под 30 годишна възраст.
Обучението на студентите се осъществява от висококвалифициран международен преподавателски екип. Поддържа се система от многообразни инструменти и форми за подпомагане и насърчаване професионалното развитие на преподавателския и административния състав. Увеличен е броят на студентите и на преподавателите, в т.ч. и на хабилитираните преподаватели.	АУБ не разполага със самостоятелно институционализирани и администрирани научноизследователски структури. Доколкото могат да се диференцират такива, те са част от общата структура на университета (центрове и лаборатории).
Наличие на солидно портфолио от договори за сътрудничество, осигуряващи мобилност на преподаватели и студенти. АУБ поддържа договорни отношения с голям брой местни и чуждестранни научни организации; предоставя възможности за обмен както по програма Еразъм+, така и в рамките на програмата ISEP (International Student Exchange Program).	Липсват индексирани научни издания, финансирани и поддържани от ВУ.
Международно признание и активност на преподавателския състав на АУБ. Участие на преподавателите в реномирани международни мрежи. Нарастване на броя и дела на преподавателите, участващи във вътрешни, национални и международни проекти.	
Нарастване броят на публикациите в издания, регистрирани в Scopus и WoS. Броят на цитиранията на един преподавател в издания с импакт фактор или импакт ранг се е увеличил близо три пъти.	
Наличие на съвременна материално-техническа база, впечатляваща библиотека, на името на Дими Паница, които осигуряват благоприятни условия за обучение, практика и професионална реализация на студентите.	
Наличие на богато портфолио от лицензирани софтуерни продукти за целите на обучението.	

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на направените констатации от извършеното оценяване ПКЧНУ предлага на Акредитационния съвет:

1. Да даде институционална акредитация на Американски университет в България, Благоевград.
2. Да определи капацитет от 2 000 студенти на висшето училище.

V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се потърсят възможности за поддържане на по-балансирана възрастова структура на академичния състав.
Срок: постоянен
2. Да продължи нарастването на броя на публикациите с високо тегло според методиката на НАОА (в международно признати бази данни / Scopus, WoS)
Срок: постоянен

Оценка от последваща институционална акредитация на АУБ		
Акредитирано ПН	Оценка от последна акредитационна процедура – програмна акредитация	Брой обучавани (според Националния регистър на НАЦИД към 8 март 2024 г.)
2.2 История и археология	9,00	13
3.3 Политически науки	9,21	168
3.5 Обществени комуникации и информационни науки	9,15	199
3.7 Администрация и управление	9,45	531
3.8 Икономика	9,32	115
4.5 Математика	9,38	36
4.6 Информатика и компютърни науки	9,19	200
Общо:		1262
Оценка, съгласно чл. 77, ал. 4 от ЗВО		9,31

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)